શ્રી

સૌંદર્ય લહરી

પારાયણ આવૃત્તિ

ગુજરાતી

જગદ્ગુરુ શ્રી આદિ શંકરાચાર્ય ભગવત્પાદ દ્વારા રચિત

દીક્ષિત લેબ્સ

સૌંદર્ય લહરી

સૌંદર્ય લહરી

ગુજરાતી લિપિમાં પારાયણ આવૃત્તિ

ગુજરાતી લિપિમાં સૌંદર્ય લહરીના સો શ્લોકો, પારાયણ અને પઠન માટે, શ્લોક દીઠ ચાર પંક્તિ અને પાના દીઠ ત્રણ શ્લોક સાથે. પહેલા એકતાલીસ શ્લોક આનંદ લહરી છે, આનંદની લહેર; બાકીના શ્લોકો સૌંદર્ય લહરી છે, સૌંદર્યની લહેર. પરંપરા અનુસાર તેની રચના જગદ્ગુરુ શ્રી આદિ શંકરાચાર્ય ભગવત્પાદે કરી છે.

આ લખાણ સૌંદર્ય લહરી એપનું છે, જેમાં દરેક શ્લોક નવ લિપિઓમાં, શબ્દાર્થ અને અંગ્રેજી તેમજ કન્નડમાં તેના ગૂઢાર્થ સાથે આપેલ છે, અને વિદ્વાન ગણેશ ભટ હોબલીના કંઠે તમામ સો શ્લોકોનું પઠન તેમની કૃપાળુ સંમતિથી સામેલ છે.

એપ મેળવો, મફત
ગૂગલ પ્લે પર સૌંદર્ય લહરી
soundarya-lahari.dixith.com
dixith.com

દરેક લિપિ માટે એક એમ બધાં દસ પારાયણ પુસ્તકો નીચે આપેલા સરનામેથી મફત ડાઉનલોડ કરવા અને વહેંચવા માટે ઉપલબ્ધ છે:
downloads.dixith.com

પ્રકાશક દીક્ષિત લેબ્સ, ભારત
પ્રથમ આવૃત્તિ, નવેમ્બર ૨૦૨૬

© ૨૦૨૬ દીક્ષિત લેબ્સ. આ પુસ્તક મફત છે. કૃપા કરીને આ પાના સાથે તેને આખું શેર કરો.

ધ્યાન શ્લોક

સૌંદર્યલહરીકર્ત્રે સર્વમંગલદાયિને ।

શંકરાચાર્યવર્યાય યતિરાજાય તે નમઃ ॥

આનંદ લહરી

શ્લોક ૧ થી ૪૧, આનંદની લહેર

શ્લોક ૧

શિવઃ શક્ત્યા યુક્તો યદિ ભવતિ શક્તઃ પ્રભવિતું
ન ચેદેવં દેવો ન ખલુ કુશલઃ સ્પંદિતુમપિ ।
અતસ્ત્વામારાધ્યાં હરિહરવિરિંચાદિભિરપિ
પ્રણંતું સ્તોતું વા કથમકૃતપુણ્યઃ પ્રભવતિ ॥૧॥

શ્લોક ૨

તનીયાંસં પાંસું તવ ચરણપંકેરુહભવં
વિરિંચિઃ સંચિન્વન્ વિરચયતિ લોકાનવિકલમ્ ।
વહત્યેનં શૌરિઃ કથમપિ સહસ્રેણ શિરસાં
હરઃ સંક્ષુભ્યૈનં ભજતિ ભસિતોદ્ધૂલનવિધિમ્ ॥૨॥

શ્લોક ૩

અવિદ્યાનામંત-સ્તિમિરમિહિરદ્વીપનગરી
જડાનાં ચૈતન્ય-સ્તબકમકરંદસ્રુતિઝરી ।
દરિદ્રાણાં ચિંતામણિગુણનિકા જન્મજલધૌ
નિમગ્નાનાં દંષ્ટ્રા મુરરિપુ-વરાહસ્ય ભવતિ ॥૩॥

શ્લોક ૪

ત્વદન્યઃ પાણિભ્યામ્ અભયવરદો દૈવતગણઃ
ત્વમેકા નૈવાસિ પ્રકટિતવરાભીત્યભિનયા ।
ભયાત્ત્રાતું દાતું ફલમપિ ચ વાંછાસમધિકં
શરણ્યે લોકાનાં તવ હિ ચરણાવેવ નિપુણૌ ॥૪॥

શ્લોક ૫

હરિસ્ત્વામારાધ્ય પ્રણતજનસૌભાગ્યજનનીં
પુરા નારી ભૂત્વા પુરરિપુમપિ ક્ષોભમનયત્ ।
સ્મરોઽપિ ત્વાં નત્વા રતિનયનલેહ્યેન વપુષા
મુનીનામપ્યંતઃ પ્રભવતિ હિ મોહાય મહતામ્ ॥૫॥

શ્લોક ૬

ધનુઃ પૌષ્પં મૌર્વી મધુકરમયી પંચ વિશિખાઃ
વસંતઃ સામંતો મલયમરુદાયોધનરથઃ ।
તથાપ્યેકઃ સર્વં હિમગિરિસુતે કામપિ કૃપાં
અપાંગાત્તે લબ્ધ્વા જગદિદ-મનંગો વિજયતે ॥૬॥

શ્લોક ૭

ક્વણત્કાંચીદામા કરિકલભકુંભસ્તનનતા
પરિક્ષીણા મધ્યે પરિણતશરચ્ચંદ્રવદના ।
ધનુર્બાણાન્ પાશં સૃણિમપિ દધાના કરતલૈઃ
પુરસ્તાદાસ્તાં નઃ પુરમથિતુરાહોપુરુષિકા ॥૭॥

શ્લોક ૮

સુધાસિંધોર્મધ્યે સુરવિટપિવાટીપરિવૃતે
મણિદ્વીપે નીપોપવનવતિ ચિંતામણિગૃહે ।
શિવાકારે મંચે પરમશિવપર્યંકનિલયાં
ભજંતિ ત્વાં ધન્યાઃ કતિચન ચિદાનંદલહરીમ્ ॥૮॥

શ્લોક ૯

મહીં મૂલાધારે કમપિ મણિપૂરે હુતવહં
સ્થિતં સ્વાધિષ્ઠાને હૃદિ મરુતમાકાશમુપરિ ।
મનોઽપિ ભ્રૂમધ્યે સકલમપિ ભિત્ત્વા કુલપથં
સહસ્રારે પદ્મે સહ રહસિ પત્યા વિહરસે ॥૯॥

શ્લોક ૧૦

સુધાધારાસારૈઃ ચરણ-યુગલાંતર્વિગલિતૈઃ
પ્રપંચં સિંચંતી પુનરપિ રસામ્નાયમહસઃ ।
અવાપ્ય સ્વાં ભૂમિં ભુજગનિભમધ્યુષ્ટવલયં
સ્વમાત્માનં કૃત્વા સ્વપિષિ કુલકુંડે કુહરિણિ ॥૧૦॥

શ્લોક ૧૧

ચતુર્ભિઃ શ્રીકંઠૈઃ શિવયુવતિભિઃ પંચભિરપિ
પ્રભિન્નાભિઃ શંભોઃ નવભિરપિ મૂલપ્રકૃતિભિઃ ।
ચતુશ્ચત્વારિંશત્ વસુદલકલાશ્રત્રિવલય-
ત્રિરેખાભિઃ સાર્ધં તવ શરણકોણાઃ પરિણતાઃ ॥૧૧॥

શ્લોક ૧૨

ત્વદીયં સૌંદર્યં તુહિનગિરિકન્યે તુલયિતું
કવીંદ્રાઃ કલ્પંતે કથમપિ વિરિંચિપ્રભૃતયઃ ।
યદાલોકૌત્સુક્યાત્ અમરલલના યાંતિ મનસા
તપોભિર્દુષ્પ્રાપામ્ અપિ ગિરિશસાયુજ્યપદવીમ્ ॥૧૨॥

શ્લોક ૧૩

નરં વર્ષીયાંસં નયનવિરસં નર્મસુ જડં
તવાપાંગાલોકે પતિતમનુધાવંતિ શતશઃ ।
ગલદ્વેણીબંધાઃ કુચકલશવિસ્રસ્તસિચયાઃ
હઠાત્ત્રુટ્યત્કાંચ્યો વિગલિતદુકૂલા યુવતયઃ ॥૧૩॥

શ્લોક ૧૪

ક્ષિતૌ ષટ્પંચાશદ્ દ્વિસમધિકપંચાશદુદકે
હુતાશે દ્વાષષ્ટિઃ ચતુરધિકપંચાશદનિલે ।
દિવિ દ્વિઃષટ્ત્રિંશત્ મનસિ ચ ચતુઃષષ્ટિરિતિ યે
મયૂખાસ્તેષામપ્યુપરિ તવ પાદાંબુજયુગમ્ ॥૧૪॥

શ્લોક ૧૫

શરજ્જ્યોત્સ્નાશુદ્ધાં શશિયુતજટાજૂટમકુટાં
વરત્રાસત્રાણ-સ્ફટિકઘટિકાપુસ્તકકરામ્ ।
સકૃન્ન ત્વા નત્વા કથમિવ સતાં સન્નિદધતે
મધુક્ષીરદ્રાક્ષા-મધુરિમધુરીણાઃ ફણિતયઃ ॥૧૫॥

શ્લોક ૧૬

કવીંદ્રાણાં ચેતઃ-કમલવનબાલાતપરુચિં
ભજંતે યે સંતઃ કતિચિદરુણામેવ ભવતીમ્ ।
વિરિંચિપ્રેયસ્યાઃ તરુણતરશૃંગારલહરી-
ગભીરાભિર્વાગ્ભિઃ વિદધતિ સતાં રંજનમમી ॥૧૬॥

શ્લોક ૧૭

સવિત્રીભિર્વાચાં શશિમણિશિલાભંગરુચિભિઃ
વશિન્યાદ્યાભિસ્ત્વાં સહ જનનિ સંચિંતયતિ યઃ ।
સ કર્તા કાવ્યાનાં ભવતિ મહતાં ભંગિરુચિભિઃ
વચોભિર્વાગ્દેવી-વદનકમલામોદમધુરૈઃ ॥૧૭॥

શ્લોક ૧૮

તનુચ્છાયાભિસ્તે તરુણતરણિશ્રીસરણિભિઃ
દિવં સર્વામુર્વીમ્ અરુણિમનિ મગ્નાં સ્મરતિ યઃ ।
ભવંત્યસ્ય ત્રસ્ય-દ્વનહરિણશાલીનનયનાઃ
સહોર્વશ્યા વશ્યાઃ કતિ કતિ ન ગીર્વાણગણિકાઃ ॥૧૮॥

શ્લોક ૧૯

મુખં બિંદું કૃત્વા કુચયુગમધસ્તસ્ય તદધો
હરાર્ધં ધ્યાયેધો હરમહિષિ તે મન્મથકલામ્ ।
સ સદ્યઃ સંક્ષોભં નયતિ વનિતા ઇત્યતિલઘુ
ત્રિલોકીમપ્યાશુ ભ્રમયતિ રવીંદુસ્તનયુગામ્ ॥૧૯॥

શ્લોક ૨૦

કિરંતીમંગેભ્યઃ કિરણનિકુરુંબામૃતરસં
હૃદિ ત્વામાધત્તે હિમકરશિલામૂર્તિમિવ યઃ ।
સ સર્પાણાં દર્પં શમયતિ શકુંતાધિપ ઇવ
જ્વરપ્લુષ્ટાન્ દૃષ્ટ્યા સુખયતિ સુધાધારસિરયા ॥૨૦॥

શ્લોક ૨૧

તટિલ્લેખાતન્વીં તપનશશિવૈશ્વાનરમયીં
નિષણ્ણાં ષણ્ણામ્ અપ્યુપરિ કમલાનાં તવ કલામ્ ।
મહાપદ્માટવ્યાં મૃદિતમલમાયેન મનસા
મહાંતઃ પશ્યંતો દધતિ પરમાહ્લાદલહરીમ્ ॥૨૧॥

શ્લોક ૨૨

ભવાનિ ત્વં દાસે મયિ વિતર દૃષ્ટિં સકરુણા-
મિતિ સ્તોતું વાંછન્ કથયતિ ભવાનિ ત્વમિતિ યઃ ।
તદૈવ ત્વં તસ્મૈ દિશસિ નિજસાયુજ્યપદવીં
મુકુંદબ્રહ્મેંદ્ર-સ્ફુટમકુટનીરાજિતપદામ્ ॥ ૨૨ ॥

શ્લોક ૨૩

ત્વયા હૃત્વા વામં વપુરપરિતૃપ્તેન મનસા
શરીરાર્ધં શંભોઃ અપરમપિ શંકે હૃતમભૂત્ ।
યદેતત્ત્વદ્રૂપં સકલમરુણાભં ત્રિનયનં
કુચાભ્યામાનમ્રં કુટિલશશિચૂડાલમકુટમ્ ॥ ૨૩ ॥

શ્લોક ૨૪

જગત્સૂતે ધાતા હરિરવતિ રુદ્રઃ ક્ષપયતે
તિરસ્કુર્વન્નેતત્ સ્વમપિ વપુરીશસ્તિરયતિ ।
સદાપૂર્વઃ સર્વં તદિદમનુગૃહ્ણાતિ ચ શિવ-
સ્તવાજ્ઞામાલંબ્ય ક્ષણચલિતયોર્ભ્રૂલતિકયોઃ ॥ ૨૪ ॥

શ્લોક ૨૫

ત્રયાણાં દેવાનાં ત્રિગુણજનિતાનાં તવ શિવે
ભવેત્ પૂજા પૂજા તવ ચરણયોર્યા વિરચિતા ।
તથા હિ ત્વત્પાદોદ્-વહનમણિપીઠસ્ય નિકટે
સ્થિતા હ્યેતે શશ્વન્ મુકુલિતકરોત્તંસમકુટાઃ ॥ ૨૫ ॥

શ્લોક ૨૬

વિરિંચિઃ પંચત્વં વ્રજતિ હરિરાપ્નોતિ વિરતિં
વિનાશં કીનાશો ભજતિ ધનદો યાતિ નિધનમ્ ।
વિતંદ્રી માહેંદ્રી વિતતિરપિ સમ્મીલિતદૃશા
મહાસંહારેઽસ્મિન્ વિહરતિ સતિ ત્વત્પતિરસૌ ॥ ૨૬ ॥

શ્લોક ૨૭

જપો જલ્પઃ શિલ્પં સકલમપિ મુદ્રાવિરચના
ગતિઃ પ્રાદક્ષિણ્ય-ક્રમણમશનાદ્યાહુતિવિધિઃ ।
પ્રણામસ્સંવેશઃ સુખમખિલમાત્માર્પણદૃશા
સપર્યાપર્યાયઃ તવ ભવતુ યન્મે વિલસિતમ્ ॥ ૨૭ ॥

શ્લોક ૨૮

સુધામપ્યાસ્વાદ્ય પ્રતિભયજરામૃત્યુહરિણીં
વિપદ્યંતે વિશ્વે વિધિશતમખાદ્યા દિવિષદઃ ।
કરાલં યત્ક્ષ્વેલં કબલિતવતઃ કાલકલના
ન શંભોસ્તન્મૂલં તવ જનનિ તાટંકમહિમા ॥ ૨૮ ॥

શ્લોક ૨૯

કિરીટં વૈરિંચં પરિહર પુરઃ કૈટભભિદઃ
કઠોરે કોટીરે સ્ખલસિ જહિ જંભારિમુકુટમ્ ।
પ્રણમ્રેષ્વેતેષુ પ્રસભમુપયાતસ્ય ભવનં
ભવસ્યાભ્યુત્થાને તવ પરિજનોક્તિર્વિજયતે ॥ ૨૯ ॥

શ્લોક ૩૦

સ્વદેહોદ્ભૂતાભિઃ ઘૃણિભિરણિમાદ્યાભિરભિતો
નિષેવ્યે નિત્યે ત્વામ્ અહમિતિ સદા ભાવયતિ યઃ ।
કિમાશ્ચર્યં તસ્ય ત્રિનયનસમૃદ્ધિં તૃણયતો
મહાસંવર્તાગ્નિર્વિરચયતિ નીરાજનવિધિમ્ ॥ ૩૦ ॥

શ્લોક ૩૧

ચતુષ્ષષ્ટ્યા તંત્રૈઃ સકલમભિસંધાય ભુવનં
સ્થિતસ્તત્તત્સિદ્ધિ-પ્રસવપરતંત્રૈઃ પશુપતિઃ ।
પુનસ્ત્વન્નિર્બંધા-દખિલપુરુષાર્થૈકઘટના-
સ્વતંત્રં તે તંત્રં ક્ષિતિતલમવાતીતરદિદમ્ ॥ ૩૧ ॥

શ્લોક ૩૨

શિવઃ શક્તિઃ કામઃ ક્ષિતિરથ રવિઃ શીતકિરણઃ
સ્મરો હંસઃ શક્રઃ તદનુ ચ પરામારહરયઃ ।
અમી હૃલ્લેખાભિઃ તિસૃભિરવસાનેષુ ઘટિતા
ભજંતે વર્ણાસ્તે તવ જનનિ નામાવયવતામ્ ॥ ૩૨ ॥

શ્લોક ૩૩

સ્મરં યોનિં લક્ષ્મીં ત્રિતયમિદમાદૌ તવ મનો-
ર્નિધાયૈકે નિત્યે નિરવધિમહાભોગરસિકાઃ ।
ભજંતિ ત્વાં ચિંતા-મણિગુણનિબદ્ધાક્ષવલયાઃ
શિવાગ્નૌ જુહ્વંતઃ સુરભિઘૃતધારાહુતિશતૈઃ ॥ ૩૩ ॥

શ્લોક ૩૪

શરીરં ત્વં શંભોઃ શશિમિહિરવક્ષોરુહયુગં
તવાત્માનં મન્યે ભગવતિ નવાત્માનમનઘમ્ ।
અતશ્શેષશ્શેષી-ત્યયમુભયસાધારણતયા
સ્થિતઃ સંબંધો વાં સમરસપરાનંદપરયોઃ ॥ ૩૪ ॥

શ્લોક ૩૫

મનસ્ત્વં વ્યોમ ત્વં મરુદસિ મરુત્સારથિરસિ
ત્વમાપસ્ત્વં ભૂમિઃ ત્વયિ પરિણતાયાં ન હિ પરમ્ ।
ત્વમેવ સ્વાત્માનં પરિણમયિતું વિશ્વવપુષા
ચિદાનંદાકારં શિવયુવતિ ભાવેન બિભૃષે ॥ ૩૫ ॥

શ્લોક ૩૬

તવાજ્ઞાચક્રસ્થં તપનશશિકોટિ-દ્યુતિધરં
પરં શંભું વંદે પરિમિલિતપાર્શ્વં પરચિતા ।
યમારાધ્યન્ ભક્ત્યા રવિશશિશુચીનામવિષયે
નિરાલોકેઽલોકે નિવસતિ હિ ભાલોકભુવને ॥ ૩૬ ॥

શ્લોક ૩૭

વિશુદ્ધૌ તે શુદ્ધ-સ્ફટિકવિશદં વ્યોમજનકં
શિવં સેવે દેવીમ્ અપિ શિવસમાનવ્યવસિતામ્ ।
યયોઃ કાંત્યા યાંત્યાઃ શશિકિરણસારૂપ્યસરણે-
ર્વિધૂતાંતર્ધ્વાંતા વિલસતિ ચકોરીવ જગતી ॥ ૩૭ ॥

શ્લોક ૩૮

સમુન્મીલત્ સંવિત્-કમલમકરંદૈક-રસિકં
ભજે હંસદ્વંદ્વં કિમપિ મહતાં માનસચરમ્ ।
યદાલાપાદષ્ટા-દશગુણિતવિદ્યાપરિણતિ-
ર્યદાદત્તે દોષાત્ ગુણમખિલમદ્ભ્યઃ પય ઇવ ॥ ૩૮ ॥

શ્લોક ૩૯

તવ સ્વાધિષ્ઠાને હુતવહમધિષ્ઠાય નિરતં
તમીડે સંવર્તં જનનિ મહતીં તાં ચ સમયામ્ ।
યદાલોકે લોકાન્ દહતિ મહતિ ક્રોધકલિતે
દયાર્દ્રા યા દૃષ્ટિઃ શિશિરમુપચારં રચયતિ ॥ ૩૯ ॥

શ્લોક ૪૦

તટિત્ત્વંતં શક્ત્યા તિમિરપરિપંથિસ્ફુરણયા
સ્ફુરન્નાનારત્ના-ભરણપરિણદ્ધેંદ્રધનુષમ્ ।
તવ શ્યામં મેઘં કમપિ મણિપૂરૈકશરણં
નિષેવે વર્ષંતં હરમિહિરતપ્તં ત્રિભુવનમ્ ॥૪૦॥

શ્લોક ૪૧

તવાધારે મૂલે સહ સમયયા લાસ્યપરયા
નવાત્માનં મન્યે નવરસમહાતાંડવનટમ્ ।
ઉભાભ્યામેતાભ્યામ્ ઉદયવિધિમુદ્દિશ્ય દયયા
સનાથાભ્યાં જજ્ઞે જનકજનનીમજ્જગદિદમ્ ॥૪૧॥

સૌંદર્ય લહરી

શ્લોક ૪૨ થી ૧૦૦, સૌંદર્યની લહેર

શ્લોક ૪૨

ગતૈર્માણિક્યત્વં ગગનમણિભિઃ સાંદ્રઘટિતં
કિરીટં તે હૈમં હિમગિરિસુતે કીર્તયતિ યઃ ।
સ નીડેયચ્છાયા-ચ્છુરણશબલં ચંદ્રશકલં
ધનુઃ શૌનાસીરં કિમિતિ ન નિબધ્નાતિ ધિષણામ્ ॥૪૨॥

શ્લોક ૪૩

ધુનોતુ ધ્વાંતં નઃ તુલિતદલિતેંદીવરવનં
ઘનસ્નિગ્ધશ્લક્ષ્ણં ચિકુરનિકુરુંબં તવ શિવે ।
યદીયં સૌરભ્યં સહજમુપલબ્ધું સુમનસો
વસંત્યસ્મિન્ મન્યે બલમથનવાટીવિટપિનામ્ ॥૪૩॥

શ્લોક ૪૪

તનોતુ ક્ષેમં નઃ તવ વદનસૌંદર્યલહરી-
પરીવાહસ્રોતઃ-સરણિરિવ સીમંતસરણિઃ ।
વહંતી સિંદૂરં પ્રબલકબરીભારતિમિર-
દ્વિષાં બૃંદૈર્બંદી-કૃતમિવ નવીનાર્કકિરણમ્ ॥૪૪॥

શ્લોક ૪૫

અરાલૈઃ સ્વાભાવ્યા-દલિકલભસશ્રીભિરલકૈઃ
પરીતં તે વક્ત્રં પરિહસતિ પંકેરુહરુચિમ્ ।
દરસ્મેરે યસ્મિન્ દશનરુચિકિંજલ્કરુચિરે
સુગંધૌ માધંતિ સ્મરદહનચક્ષુર્મધુલિહઃ ॥૪૫॥

શ્લોક ૪૬

લલાટં લાવણ્ય-દ્યુતિવિમલમાભાતિ તવ ય-
દ્દ્વિતીયં તન્મન્યે મકુટઘટિતં ચંદ્રશકલમ્ ।
વિપર્યાસન્યાસાત્ ઉભયમપિ સંભૂય ચ મિથઃ
સુધાલેપસ્યૂતિઃ પરિણમતિ રાકાહિમકરઃ ॥૪૬॥

શ્લોક ૪૭

ભ્રુવૌ ભુગ્ને કિંચિત્ ભુવનભયભંગવ્યસનિનિ
ત્વદીયે નેત્રાભ્યાં મધુકરરુચિભ્યાં ધૃતગુણમ્ ।
ધનુર્મન્યે સવ્યે-તરકરગૃહીતં રતિપતેઃ
પ્રકોષ્ઠે મુષ્ટૌ ચ સ્થગયતિ નિગૂઢાંતરમુમે ॥૪૭॥

શ્લોક ૪૮

અહઃ સૂતે સવ્યં તવ નયનમર્કાત્મકતયા
ત્રિયામાં વામં તે સૃજતિ રજનીનાયકતયા ।
તૃતીયા તે દૃષ્ટિઃ દરદલિતહેમાંબુજરુચિઃ
સમાધત્તે સંધ્યાં દિવસનિશયોરંતરચરીમ્ ॥૪૮॥

શ્લોક ૪૯

વિશાલા કલ્યાણી સ્ફુટરુચિરયોધ્યા કુવલયૈઃ
કૃપાધારાધારા કિમપિ મધુરાભોગવતિકા ।
અવંતી દૃષ્ટિસ્તે બહુનગરવિસ્તારવિજયા
ધ્રુવં તત્તન્નામ-વ્યવહરણયોગ્યા વિજયતે ॥૪૯॥

શ્લોક ૫૦

કવીનાં સંદર્ભ-સ્તબકમકરંદૈકરસિકં
કટાક્ષવ્યાક્ષેપ-ભ્રમરકલભૌ કર્ણયુગલમ્ ।
અમુંચંતૌ દૃષ્ટ્વા તવ નવરસાસ્વાદતરલૌ
અસૂયાસંસર્গાત્ અલિકનયનં કિંચિદરુણમ્ ॥૫૦॥

શ્લોક ૫૧

શિવે શૃંગારાર્દ્રા તદિતરજને કુત્સનપરા
સરોષા ગંગાયાં ગિરિશચરિતે વિસ્મયવતી ।
હરાહિભ્યો ભીતા સરસિરુહસૌભાગ્યજયિની
સખીષુ સ્મેરા તે મયિ જનનિ દૃષ્ટિઃ સકરુણા ॥ ૫૧ ॥

શ્લોક ૫૨

ગતે કર્ણાભ્યર્ણં ગરુત ઇવ પક્ષ્માણિ દધતી
પુરાં ભેત્તુશ્ચિત્ત-પ્રશમરસવિદ્રાવણફલે ।
ઇમે નેત્રે ગોત્રા-ધરપતિકુલોત્તંસકલિકે
તવાકર્ણાકૃષ્ટ-સ્મરશરવિલાસં કલયતઃ ॥ ૫૨ ॥

શ્લોક ૫૩

વિભક્તત્રૈવર્ણ્યં વ્યતિકરિતલીલાંજનતયા
વિભાતિ ત્વન્નેત્ર-ત્રિતયમિદમીશાનદયિતે ।
પુનઃ સ્રષ્ટું દેવાન્ દ્રુહિણહરિરુદ્રાનુપરતાન્
રજઃ સત્ત્વં બિભ્રત્ તમ ઇતિ ગુણાનાં ત્રયમિવ ॥ ૫૩ ॥

શ્લોક ૫૪

પવિત્રીકર્તું નઃ પશુપતિપરાધીનહૃદયે
દયામિત્રૈર્નેત્રૈ-રરુણધવલશ્યામરુચિભિઃ ।
નદઃ શોણો ગંગા તપનતનયેતિ ધ્રુવમમું
ત્રયાણાં તીર્થાનામ્ ઉપનયસિ સંભેદમનઘમ્ ॥૫૪॥

શ્લોક ૫૫

નિમેષોન્મેષાભ્યાં પ્રલયમુદયં યાતિ જગતી
તવેત્યાહુઃ સંતો ધરણિધરરાજન્યતનયે ।
ત્વદુન્મેષાજ્જાતં જગદિદમશેષં પ્રલયતઃ
પરિત્રાતું શંકે પરિહૃતનિમેષાસ્તવ દૃશઃ ॥૫૫॥

શ્લોક ૫૬

તવાપર્ણે કર્ણે-જપનયનપૈશુન્યચકિતા
નિલીયંતે તોયે નિયતમનિમેષાઃ શફરિકાઃ ।
ઇયં ચ શ્રીર્બદ્ધ-ચ્છદપુટકવાટં કુવલયં
જહાતિ પ્રત્યૂષે નિશિ ચ વિઘટય્ય પ્રવિશતિ ॥૫૬॥

શ્લોક ૫૭

દૃશા દ્રાઘીયસ્યા દરદલિતનીલોત્પલરુચા
દવીયાંસં દીનં સ્નપય કૃપયા મામપિ શિવે ।
અનેનાયં ધન્યો ભવતિ ન ચ તે હાનિરિયતા
વને વા હર્મ્યે વા સમકરનિપાતો હિમકરઃ ॥૫૭॥

શ્લોક ૫૮

અરાલં તે પાલી-યુગલમગરાજન્યતનયે
ન કેષામાધત્તે કુસુમશરકોદંડકુતુકમ્ ।
તિરશ્ચીનો યત્ર શ્રવણપથમુલ્લંઘ્ય વિલસ-
ન્નપાંગવ્યાસંગો દિશતિ શરસંધાનધિષણામ્ ॥૫૮॥

શ્લોક ૫૯

સ્ફુરદ્ગંડાભોગ-પ્રતિફલિતતાટંકયુગલં
ચતુશ્ચક્રં મન્યે તવ મુખમિદં મન્મથરથમ્ ।
યમારુહ્ય દ્રુહ્ય-ત્યવનિરથમર્કેંદુચરણં
મહાવીરો મારઃ પ્રમથપતયે સજ્જિતવતે ॥૫૯॥

શ્લોક ૬૦

સરસ્વત્યાઃ સૂક્તી-રમૃતલહરીકૌશલહરીઃ
પિબંત્યાઃ શર્વાણિ શ્રવણચુલુકાભ્યામવિરલમ્ ।
ચમત્કારશ્લાઘા-ચલિતશિરસઃ કુંડલગણો
ઝણત્કારૈસ્તારૈઃ પ્રતિવચનમાચષ્ટ ઇવ તે ॥ ૬૦ ॥

શ્લોક ૬૧

અસૌ નાસાવંશઃ તુહિનગિરિવંશધ્વજપટિ
ત્વદીયો નેદીયઃ ફલતુ ફલમસ્માકમુચિતમ્ ।
વહત્યંતર્મુક્તાઃ શિશિરકરનિશ્વાસગલિતં
સમૃદ્ધ્યા યત્તાસાં બહિરપિ ચ મુક્તામણિધરઃ ॥ ૬૧ ॥

શ્લોક ૬૨

પ્રકૃત્યા રક્તાયાઃ તવ સુદતિ દંતચ્છદરુચેઃ
પ્રવક્ષ્યે સાદૃશ્યં જનયતુ ફલં વિદ્રુમલતા ।
ન બિંબં તદ્બિંબ-પ્રતિફલનરાગાદરુણિતં
તુલામધ્યારોઢું કથમિવ વિલજ્જેત કલયા ॥ ૬૨ ॥

શ્લોક ૬૩

સ્મિતજ્યોત્સ્નાજાલં તવ વદનચંદ્રસ્ય પિબતાં
ચકોરાણામાસીત્ અતિરસતયા ચંચુજડિમા ।
અતસ્તે શીતાંશો-રમૃતલહરીમામ્લરુચયઃ
પિબંતિ સ્વચ્છંદં નિશિ નિશિ ભૃશં કાંજિકધિયા ॥ ૬૩ ॥

શ્લોક ૬૪

અવિશ્રાંતં પત્યુ-ર્ગુણગણકથામ્રેડનજપા
જપાપુષ્પચ્છાયા તવ જનનિ જિહ્વા જયતિ સા ।
યદગ્રાસીનાયાઃ સ્ફટિકદૃષદચ્છચ્છવિમયી
સરસ્વત્યા મૂર્તિઃ પરિણમતિ માણિક્યવપુષા ॥ ૬૪ ॥

શ્લોક ૬૫

રણે જિત્વા દૈત્યાન્ અપહૃતશિરસ્ત્રૈઃ કવચિભિર્-
નિવૃત્તૈશ્ચંડાંશ-ત્રિપુરહરનિર્માલ્યવિમુખૈઃ ।
વિશાખેંદ્રોપેંદ્રૈઃ શશિવિશદકર્પૂરશકલા
વિલીયંતે માતઃ તવ વદનતાંબૂલકબલાઃ ॥ ૬૫ ॥

શ્લોક ૬૬

વિપંચ્યા ગાયંતી વિવિધમપદાનં પશુપતેઃ
ત્વયારબ્ધે વક્તું ચલિતશિરસા સાધુવચને ।
તદીયૈર્માધુર્યૈ-રપલપિતતંત્રીકલરવાં
નિજાં વીણાં વાણી નિચુલયતિ ચોલેન નિભૃતમ્ ॥ ૬૬ ॥

શ્લોક ૬૭

કરાગ્રેણ સ્પૃષ્ટં તુહિનગિરિણા વત્સલતયા
ગિરીશેનોદસ્તં મુહુરધરપાનાકુલતયા ।
કરગ્રાહ્યં શંભોઃ મુખમુકુરવૃંતં ગિરિસુતે
કથંકારં બ્રૂમ-સ્તવ ચિબુકમૌપમ્યરહિતમ્ ॥ ૬૭ ॥

શ્લોક ૬૮

ભુજાશ્લેષાન્ નિત્યં પુરદમયિતુઃ કંટકવતી
તવ ગ્રીવા ધત્તે મુખકમલનાલશ્રિયમિયમ્ ।
સ્વતઃ શ્વેતા કાલા-ગરુબહુલજંબાલમલિના
મૃણાલીલાલિત્યં વહતિ યદધો હારલતિકા ॥ ૬૮ ॥

શ્લોક ૬૯

ગલે રેખાસ્તિસ્રો ગતિગમકગીતૈકનિપુણે
વિવાહવ્યાનદ્ધ-પ્રગુણગુણસંખ્યાપ્રતિભુવઃ ।
વિરાજંતે નાના-વિધમધુરરાગાકરભુવાં
ત્રયાણાં ગ્રામાણાં સ્થિતિનિયમસીમાન ઇવ તે ॥ ૬૯ ॥

શ્લોક ૭૦

મૃણાલીમૃદ્વીનાં તવ ભુજલતાનાં ચતસૃણાં
ચતુર્ભિઃ સૌંદર્યં સરસિજભવઃ સ્તૌતિ વદનૈઃ ।
નખેભ્યઃ સંત્રસ્યન્ પ્રથમમથનાદંધકરિપો-
શ્ચતુર્ણાં શીર્ષાણાં સમમભયહસ્તાર્પણધિયા ॥ ૭૦ ॥

શ્લોક ૭૧

નખાનામુદ્યોતૈ-ર્નવનલિનરાગં વિહસતાં
કરાણાં તે કાંતિં કથય કથયામઃ કથમુમે ।
કયાચિદ્વા સામ્યં ભજતુ કલયા હંત કમલં
યદિ ક્રીડલ્લક્ષ્મી-ચરણતલલાક્ષારસચણમ્ ॥ ૭૧ ॥

શ્લોક ૭૨

સમં દેવિ સ્કંદ-દ્વિપવદનપીતં સ્તનયુગં
તવેદં નઃ ખેદં હરતુ સતતં પ્રસ્નુતમુખમ્ ।
યદાલોક્યાશંકા-કુલિતહૃદયો હાસજનકઃ
સ્વકુંભૌ હેરંબઃ પરિમૃશતિ હસ્તેન ઝટિતિ ॥૭૨॥

શ્લોક ૭૩

અમૂ તે વક્ષોજા-વમૃતરસમાણિક્યકુતુપૌ
ન સંદેહસ્પંદો નગપતિપતાકે મનસિ નઃ ।
પિબંતૌ તૌ યસ્માત્ અવિદિતવધૂસંગરસિકૌ
કુમારાવદ્યાપિ દ્વિરદવદનક્રૌંચદલનૌ ॥૭૩॥

શ્લોક ૭૪

વહત્યંબ સ્તંબે-રમદનુજકુંભપ્રકૃતિભિઃ
સમારબ્ધાં મુક્તા-મણિભિરમલાં હારલતિકામ્ ।
કુચાભોગો બિંબા-ધરરુચિભિરંતઃ શબલિતાં
પ્રતાપવ્યામિશ્રાં પુરદમયિતુઃ કીર્તિમિવ તે ॥૭૪॥

શ્લોક ૭૫

તવ સ્તન્યં મન્યે ધરણિધરકન્યે હૃદયતઃ
પયઃપારાવારઃ પરિવહતિ સારસ્વતમિવ ।
દયાવત્યા દત્તં દ્રવિડશિશુરાસ્વાદ્ય તવ યત્
કવીનાં પ્રૌઢાનામ્ અજનિ કમનીયઃ કવયિતા ॥૭૫॥

શ્લોક ૭૬

હરક્રોધજ્વાલા-વલિભિરવલીઢેન વપુષા
ગભીરે તે નાભી-સરસિ કૃતસંગો મનસિજઃ ।
સમુત્તસ્થૌ તસ્માત્ અચલતનયે ધૂમલતિકા
જનસ્તાં જાનીતે તવ જનનિ રોમાવલિરિતિ ॥૭૬॥

શ્લોક ૭૭

યદેતત્ કાલિંદી-તનુતરતરંગાકૃતિ શિવે
કૃશે મધ્યે કિંચિત્ જનનિ તવ યદ્ભાતિ સુધિયામ્ ।
વિમર્દાદન્યોઽન્યં કુચકલશયોરંતરગતં
તનૂભૂતં વ્યોમ પ્રવિશદિવ નાભિં કુહરિણીમ્ ॥૭૭॥

શ્લોક ૭૮

સ્થિરો ગંગાવર્તઃ સ્તનમુકુલરોમાવલિલતા-
કલાવાલં કુંડં કુસુમશરતેજોહુતભુજઃ ।
રતેર્લીલાગારં કિમપિ તવ નાભિર્ગિરિસુતે
બિલદ્વારં સિદ્ધે-ર્ગિરિશનયનાનાં વિજયતે ॥૭૮॥

શ્લોક ૭૯

નિસર્ગક્ષીણસ્ય સ્તનતટભરેણ ક્લમજુષો
નમન્મૂર્તેર્નારી-તિલક શનકૈસ્ત્રુટ્યત ઇવ ।
ચિરં તે મધ્યસ્ય ત્રુટિતતટિનીતીરતરુણા
સમાવસ્થાસ્થેમ્નો ભવતુ કુશલં શૈલતનયે ॥૭૯॥

શ્લોક ૮૦

કુચૌ સધઃસ્વિધ-ત્તટઘટિતકૂર્પાસભિદુરૌ
કષંતૌ દોર્મૂલે કનકકલશાભૌ કલયતા ।
તવ ત્રાતું ભંગા-દલમિતિ વલગ્નં તનુભુવા
ત્રિધા નદ્ધં દેવિ ત્રિવલિ લવલીવલ્લિભિરિવ ॥૮૦॥

શ્લોક ૮૧

ગુરુત્વં વિસ્તારં ક્ષિતિધરપતિઃ પાર્વતિ નિજા-
ન્નિતંબાદાચ્છિદ્ય ત્વયિ હરણરૂપેણ નિદધે ।
અતસ્તે વિસ્તીર્ણો ગુરુરયમશેષાં વસુમતીં
નિતંબપ્રાગ્ભારઃ સ્થગયતિ લઘુત્વં નયતિ ચ ॥૮૧॥

શ્લોક ૮૨

કરીંદ્રાણાં શુંડાન્ કનકકદલીકાંડપટલી-
મુભાભ્યામૂરુભ્યામ્ ઉભયમપિ નિર્જિત્ય ભવતી ।
સુવૃત્તાભ્યાં પત્યુઃ પ્રણતિકઠિનાભ્યાં ગિરિસુતે
વિધિજ્ઞે જાનુભ્યાં વિબુધકરિકુંભદ્વયમસિ ॥૮૨॥

શ્લોક ૮૩

પરાજેતું રુદ્રં દ્વિગુણશરગર્ભૌ ગિરિસુતે
નિષંગૌ જંઘે તે વિષમવિશિખો બાઢમકૃત ।
યદગ્રે દૃશ્યંતે દશશરફલાઃ પાદયુગલી-
નખાગ્રચ્છદ્માનઃ સુરમકુટશાણૈકનિશિતાઃ ॥૮૩॥

શ્લોક ૮૪

શ્રુતીનાં મૂર્ધાનો દધતિ તવ યૌ શેખરતયા
મમાપ્યેતૌ માતઃ શિરસિ દયયા ધેહિ ચરણૌ ।
યયોઃ પાદ્યં પાથઃ પશુપતિજટાજૂટતટિની
યયોર્લાક્ષાલક્ષ્મી-રરુણહરિચૂડામણિરુચિઃ ॥૮૪॥

શ્લોક ૮૫

નમોવાકં બ્રૂમો નયન-રમણીયાય પદયો-
સ્તવાસ્મૈ દ્વંદ્વાય સ્ફુટરુચિરસાલક્તકવતે ।
અસૂયત્યત્યંતં યદભિહનનાય સ્પૃહયતે
પશૂનામીશાનઃ પ્રમદવનકંકેલિતરવે ॥૮૫॥

શ્લોક ૮૬

મૃષા કૃત્વા ગોત્ર-સ્ખલનમથ વૈલક્ષ્યનમિતં
લલાટે ભર્તારં ચરણકમલે તાડયતિ તે ।
ચિરાદંતઃશલ્યં દહનકૃતમુન્મૂલિતવતા
તુલાકોટિક્વાણૈઃ કિલિકિલિતમીશાનરિપુણા ॥૮૬॥

શ્લોક ૮૭

હિમાનીહંતવ્યં હિમગિરિનિવાસૈકચતુરૌ
નિશાયાં નિદ્રાણં નિશિ ચરમભાગે ચ વિશદૌ ।
વરં લક્ષ્મીપાત્રં શ્રિયમતિસૃજંતૌ સમયિનાં
સરોજં ત્વત્પાદૌ જનનિ જયતશ્ચિત્રમિહ કિમ્ ॥૮૭॥

શ્લોક ૮૮

પદં તે કીર્તીનાં પ્રપદમપદં દેવિ વિપદાં
કથં નીતં સદ્ભિઃ કઠિનકમઠીકર્પરતુલામ્ ।
કથં વા બાહુભ્યામ્ ઉપયમનકાલે પુરભિદા
યદાદાય ન્યસ્તં દૃષદિ દયમાનેન મનસા ॥૮૮॥

શ્લોક ૮૯

નખૈર્નાકસ્ત્રીણાં કરકમલસંકોચશશિભિ-
સ્તરૂણાં દિવ્યાનાં હસત ઇવ તે ચંડિ ચરણૌ ।
ફલાનિ સ્વઃસ્થેભ્યઃ કિસલયકરાગ્રેણ દદતાં
દરિદ્રેભ્યો ભદ્રાં શ્રિયમનિશમહ્નાય દદતૌ ॥૮૯॥

શ્લોક ૯૦

દદાને દીનેભ્યઃ શ્રિયમનિશમાશાનુસદૃશી-
મમંદં સૌંદર્ય-પ્રકરમકરંદં વિકિરતિ ।
તવાસ્મિન્ મંદાર-સ્તબકસુભગે યાતુ ચરણે
નિમજ્જન્મજ્જીવઃ કરણચરણઃ ષટ્ચરણતામ્ ॥ ૯૦ ॥

શ્લોક ૯૧

પદન્યાસક્રીડા-પરિચયમિવારબ્ધુમનસઃ
સ્ખલંતસ્તે ખેલં ભવનકલહંસા ન જહતિ ।
અતસ્તેષાં શિક્ષાં સુભગમણિમંજીરરણિત-
વ્યલાદાચક્ષાણં ચરણકમલં ચારુચરિતે ॥ ૯૧ ॥

શ્લોક ૯૨

ગતાસ્તે મંચત્વં દ્રુહિણહરિરુદ્રેશ્વરભૃતઃ
શિવઃ સ્વચ્છચ્છાયા-ઘટિતકપટપ્રચ્છદપટઃ ।
ત્વદીયાનાં ભાસાં પ્રતિફલનરાગારુણતયા
શરીરી શૃંગારો રસ ઇવ દૃશાં દોગ્ધિ કુતુકમ્ ॥ ૯૨ ॥

શ્લોક ૯૩

અરાલા કેશેષુ પ્રકૃતિસરલા મંદહસિતે
શિરીષાભા ચિત્તે દૃષદુપલશોભા કુચતટે ।
ભૃશં તન્વી મધ્યે પૃથુરુરસિજારોહવિષયે
જગત્ત્રાતું શંભો-ર્જયતિ કરુણા કાચિદરુણા ॥ ૯૩ ॥

શ્લોક ૯૪

કલંકઃ કસ્તૂરી રજનિકરબિંબં જલમયં
કલાભિઃ કર્પૂરૈ-ર્મરકતકરંડં નિબિડિતમ્ ।
અતસ્ત્વદ્ભોગેન પ્રતિદિનમિદં રિક્તકુહરં
વિધિર્ભૂયો ભૂયો નિબિડયતિ નૂનં તવ કૃતે ॥ ૯૪ ॥

શ્લોક ૯૫

પુરારાતેરંતઃ-પુરમસિ તતસ્ત્વચ્ચરણયોઃ
સપર્યામર્યાદા તરલકરણાનામસુલભા ।
તથા હ્યેતે નીતાઃ શતમખમુખાઃ સિદ્ધિમતુલાં
તવ દ્વારોપાંત-સ્થિતિભિરણિમાદ્યાભિરમરાઃ ॥ ૯૫ ॥

શ્લોક ૯૬

કલત્રં વૈધાત્રં કતિકતિ ભજંતે ન કવયઃ
શ્રિયો દેવ્યાઃ કો વા ન ભવતિ પતિઃ કૈરપિ ધનૈઃ ।
મહાદેવં હિત્વા તવ સતિ સતીનામચરમે
કુચાભ્યામાસંગઃ કુરવકતરોરપ્યસુલભઃ ॥ ૯૬ ॥

શ્લોક ૯૭

ગિરામાહુર્દેવીં દ્રુહિણગૃહિણીમાગમવિદો
હરેઃ પત્નીં પદ્માં હરસહચરીમદ્રિતનયામ્ ।
તુરીયા કાપિ ત્વં દુરધિગમનિસ્સીમમહિમા
મહામાયા વિશ્વં ભ્રમયસિ પરબ્રહ્મમહિષિ ॥ ૯૭ ॥

શ્લોક ૯૮

કદા કાલે માતઃ કથય કલિતાલક્તકરસં
પિબેયં વિદ્યાર્થી તવ ચરણનિર્ણેજનજલમ્ ।
પ્રકૃત્યા મૂકાના-મપિ ચ કવિતાકારણતયા
કદા ધત્તે વાણી-મુખકમલતાંબૂલરસતામ્ ॥ ૯૮ ॥

શ્લોક ૯૯

સરસ્વત્યા લક્ષ્મ્યા વિધિહરિસપત્નો વિહરતે
રતેઃ પાતિવ્રત્યં શિથિલયતિ રમ્યેણ વપુષા ।
ચિરં જીવન્નેવ ક્ષપિતપશુપાશવ્યતિકરઃ
પરાનંદાભિખ્યં રસયતિ રસં ત્વદ્ભજનવાન્ ॥ ૯૯ ॥

શ્લોક ૧૦૦

પ્રદીપજ્વાલાભિઃ દિવસકરનીરાજનવિધિઃ
સુધાસૂતેશ્ચંદ્રો-પલજલલવૈરર્ઘ્યરચના ।
સ્વકીયૈરંભોભિઃ સલિલનિધિસૌહિત્યકરણં
ત્વદીયાભિર્વાગ્ભિઃ તવ જનનિ વાચાં સ્તુતિરિયમ્ ॥ ૧૦૦ ॥

સૌંદર્ય લહરી, તમારા હાથમાં

ગૂગલ પ્લે પર એપ ખોલવા માટે સ્કેન કરો. નવ લિપિઓમાં શ્લોકો, તેમનો શબ્દાર્થ, અને વિદ્વાન ગણેશ ભટ હોબલી દ્વારા દરેક શ્લોકનું પઠન, તમારા ફોન પર બિલકુલ મફત.

ગૂગલ પ્લે · soundarya-lahari.dixith.com · દીક્ષિત લેબ્સની એપ · downloads.dixith.com